

Rohelise Jõemaa Koostöökogust ja Pärnumaa Maitsetest

Lepaninal, 27.08.2020

Aino Viinapuu

Kalev Kaljuste

Rohelise Jõemaa Koostöökogu

LEADER
EESTI

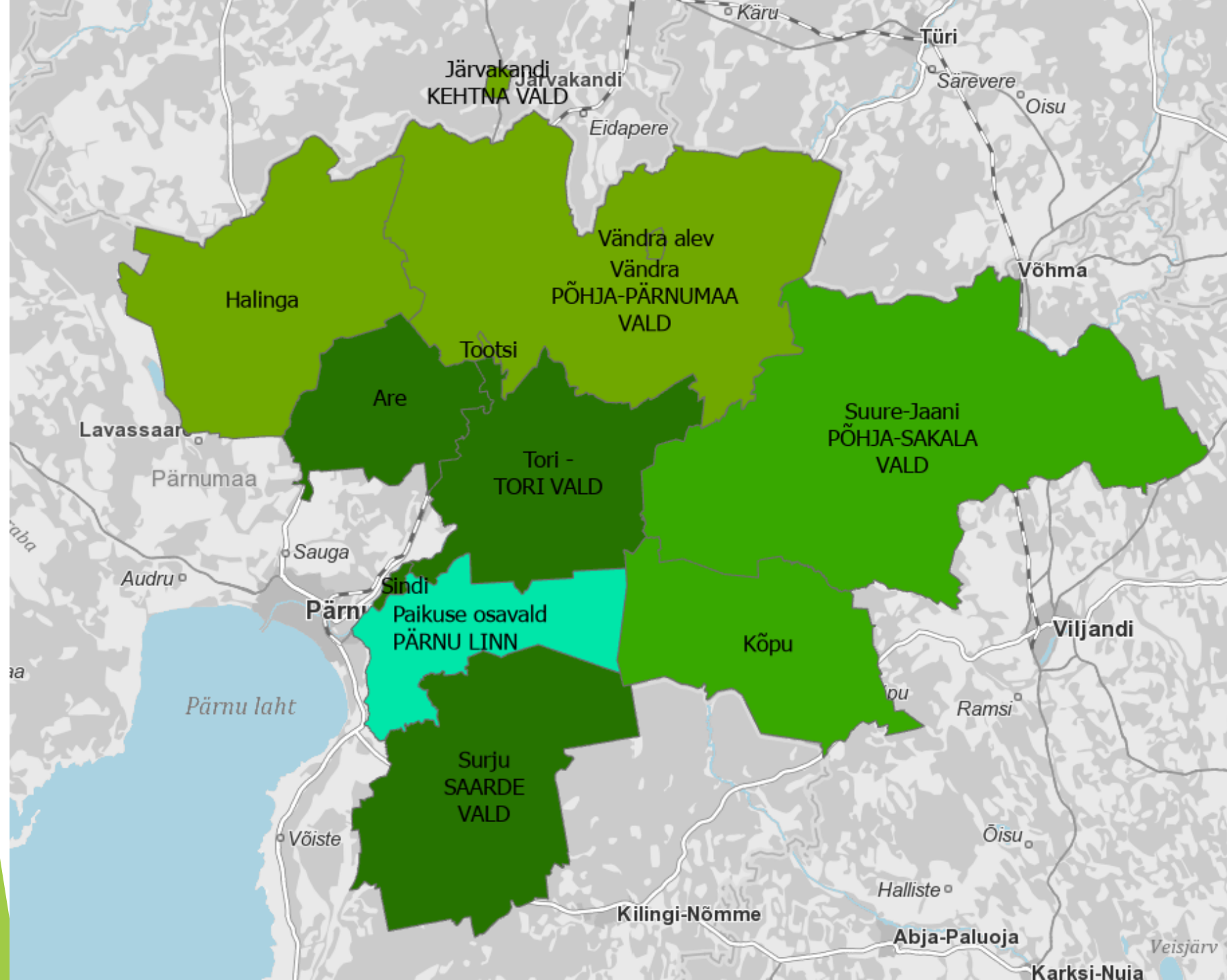

Euroopa Maaelu Arengu
Põllumajandusfond:
Euroopa investeringud
maapiirkondadesse

Rohelise Jõemaa Koostöökogu

- Eestis 26 Leader tegevusgruppi
- RJK tegevuspiirkond hõlmab 2998,66 km² pindala, asudes kolme maakonna ja pärast haldusreformi 6 omavalitsuse territooriumil:
- Pärnumaalt **Põhja-Pärnumaa vald, Tori vald** endiste **Are, Tori ja Sindi** territooriumi osas, **Pärnu linna Paikuse osavald** ja **Saarde vald** endise **Surju** territooriumi osas;
- Raplamaalt - Kehtna valla **Järvakandi osavald**;
- Viljandimaalt - **Põhja-Sakala vald** endise **Suure-Jaani ja Kõpu** territooriumi osas

Rohelise Jõemaa Koostöökogu

- Loodud 16.03.2006 Vastemõisas
- Asutajaliikmeid 65, sh 11 KOV-i
- Praegu **97 liiget** - 6 KOVi; 52 EV, 39 MTÜd
- Tegevmeeskond - avalikul konkursil valitud juhatus liige ja projektijuht
 - Juhatus: 12 liiget
 - Koduleht: joemaa.ee

Strateegilised eesmärgid 2015-2023

- **Rohelise Jõemaa jätkusuutlik majandamine ja ettevõtlus**
- **Rohelise Jõemaa kestlikud kogukonnad ja teenuste areng**
- **Rohelise Jõemaa piirkonna areng**
Lähtuvalt piirkonna looduskeskkonna eripärast (Soomaa rahvuspark) on turismiettevõtlus olulisel kohal. Perioodil 2014-2020 on RJKL projektitoetusteks ca 3,5 miljonit eurot.

Projektitoetuste kokkuvõte

- ▶ Taotlusvoore toimunud 5
- ▶ Projektidele määratud summa - 3 369 964.- €
- ▶ Esitatud taotluste arv - 236
- ▶ Toetatud projekte kokku - 109, neist katkestatud 4,
▶ lõplikult ellu viidud 56
- ▶ **SEISUGA 10.05.2020 vabanenud vahendeid 243 056 eurot**
- ▶ **Kavandamisel uue strateegia koostamine perioodiks 2021-2028**

RJK KOOSTÖÖPROJEKTIDE RAHASTUS

Kogueelarve meetmes 5 **270 760.- €**

PRIA toetusotsustega määratud summad:

1. „Kestlik ettevõtlus maal“ 36 000.- €
2. „Ühisturundus ja tootearendus“ 40 000.- €
3. „Säästva turismi arendamine“ 55 800.- €
4. “Pärnumaa Maitseed” 15 120.- €
5. “Saunaprojekt” 27 000.- €
6. “Rahvusvahelise konverentsi LINC 2019 korraldamine” 19 440.- €
7. „Piirkonna ühisturundus“ 50 400.- €
8. „Mitmekesise säästva turismi ettevõtluse ühisarendamine“ 27 000.- €

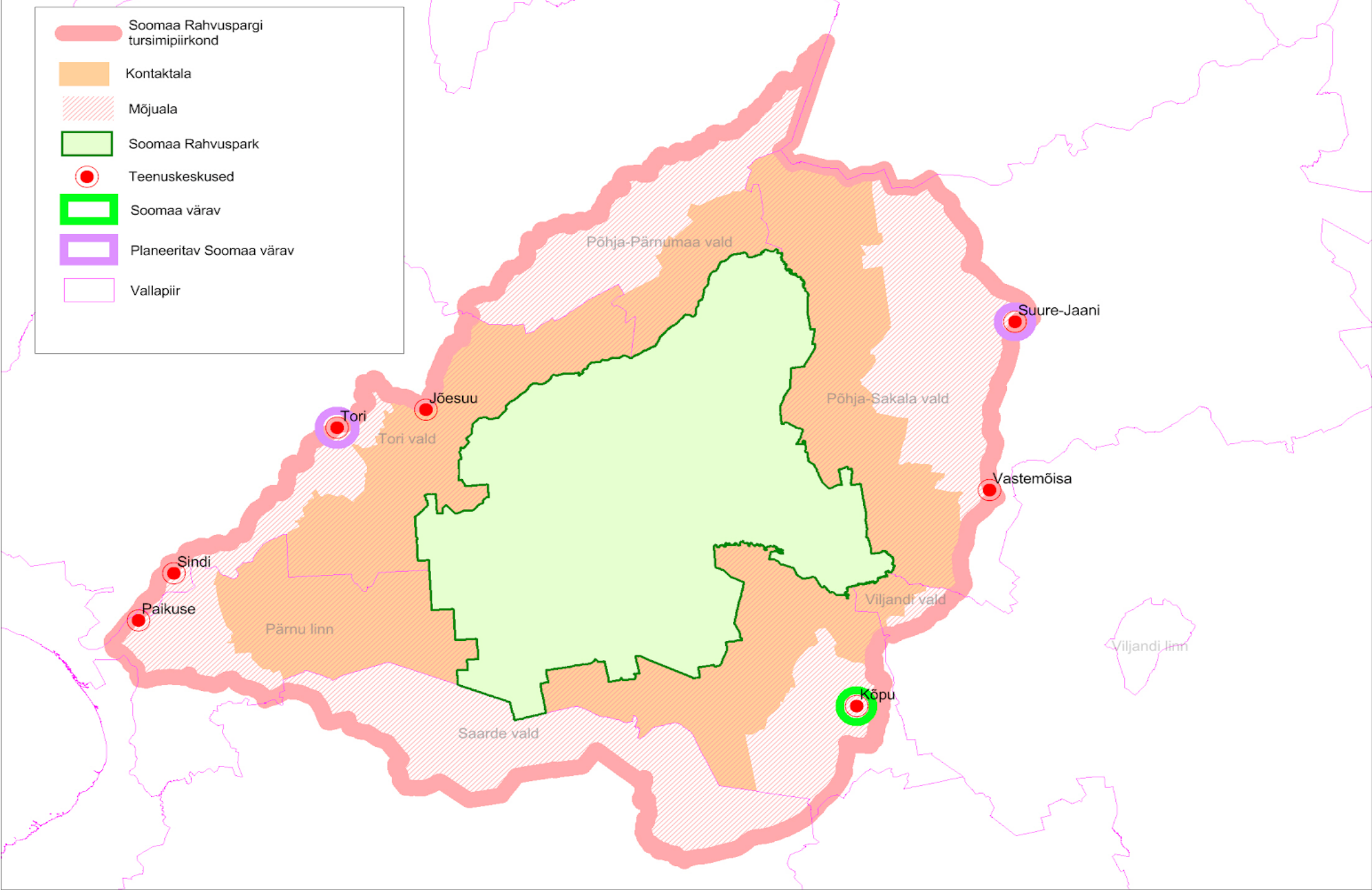
Rohelise Jõemaa Koostöökogu

- Lisaks kõigi taotluste ja maksetaotluste menetlemisele ja koostööprojektide elluviimisele oleme ühisprojekti raames Tipu Looduskooliga koostanud ja esitanud Soomaa rahvuspargi turismipiirkonna säästva arengu **strateegia EUROPARC sertifikaadi saamiseks**. Taotlus on esitatud ja sõltumatu hindaja tutvus piirkonnaga 18.-19.06.2020. Strateegia elluviimiseks oleme algatanud ühisprojekti KOVidega.
- Koostöös Aivar Ruukeliga materjalide kogumine ja koondamine Soomaa haabjaehituse **UNESCO vaimse kultuuripärandi nimistusse kandmiseks**. Taotlus on esitatud.

EUROPARC STRATEEGIA 2020-2025+

- Soomaa teemaplaneeringu järgi on rahvuspargis
 - ▶ 20 küla ja 01.01.2019 seisuga 900 elanikku.
 - ▶ Mõjuala rahvastik ca 11 000 elanikku.
- Külastajate arv rahvuspargis on pidevas kasvutrendis.
- 2016.-2018. aastal külastas rahvusparki RMK külastusseire andmetel keskmiselt 86 000 inimest aastas.
- <https://drive.google.com/file/d/1T3mh0Van6pkWVAtNWI3gB-yONL-462pV/view>
- Lk 23-32 SWOT-analüüs, visioon ja tegevuskava

- Soomaa Rahvusparki tursimipiirkond
- Kontaktala
- Mõjuala
- Soomaa Rahvuspark
- Teenuskeskused
- Soomaa värav
- Planeeritav Soomaa värav
- Vallapiir

Pärnumaa Maitsete aasta

PARTNERID

- ▶ Rohelise Jõeamaa Koostöökogu (juhtpartner)
- ▶ Pärnu Lahe Partnerluskogu
- ▶ Liivi Lahe Kalanduskogu
- ▶ Pärnumaa Arenduskeskus (endine SA Pärnumaa Turism)
- ▶ Eelarve 55 900.- € + 35 000.- €
Maaeluministeeriumilt
- ▶ Projekti elluviimine mai 2018-august 2019

Pärnumaa Maitsete aasta

TEGEVUSED

- ▶ Pärnumaa toidutootjate tutvustamine: õpitoad, peakoka õhtusöögid, osalemine erinevatel laatadel ja messidel, reklaammaterjalid;
- ▶ Koostöövõrgustiku loomine: lühikese tarneahela välja töötamine, kontaktüritused, tutvumisreisid teistesse piirkondadesse;
- ▶ Kohaliku toidu tähistamine: märgise turundamine, toidumeene konkurss, pakendi väljatöötamine

Ma
Eesti
toitu

2018 - Pärnumaa maitsete a

#pärnumaamait

Avaunderitus 4. mail 2018 Tahkurannas, peakokk Rudolf Visnapuu

Lambaliha õpituba

Kokal jäi loomast kasutamata ainult kisa

<https://lingid.ee/2Ehhg>

Laual troonisid neeruhautis, küpsetatud munandid, suitsutatud keel ja küpsetatud süda.

Üheskoos külalistega tehti

lambalihatrühvleid ja Jaanihanso

Eau de Vie'ga flambeeritud

lambamaksa.

TÖÖTUBA: Umbrohu ja metsikute taimede kasutamine köögis

- ▶ Töötoas kohtusid kohvikute/restoranide kokad ja metsikute taimede tundjad ning tutvustajad, eesmärgiga inspireerida metsikute taimede jõudmist restoranide/kohvikute menüüsse.
- ▶ Räägiti taimede korjamisest, hooajalisusest ja säilitamisest.
- ▶ Tutvuti võimalike maitse- ja metsikute taimede kasvatajate ja kogujatega, et arutada tarne teemadel.
- ▶ Valmistati gruppides metsikutest taimedest toite, mida degusteeriti koos.

Toidumeene konkurss

- ▶ Parim toidumeene - 33 toodet
- ▶ Parim joogimeene - 15 toodet
- ▶ Parim leib - 17 toodet
- ▶ Parim uudistoodet - 11 toodet

Eriauhinnad:

Lennureisiks sobiv toidumeene

Suurepärase looga toode

2018 - Pärnumaa maitsete aasta

Pärnumaa parim toidumeene 2018 - parim leib:

1. MTÜ Roheliselt Värske Elu puuviljaleib
2. Kala&Leib täistera rukkileib
3. MTÜ Roheliselt Värske Elu rukkileib täistera rukkijahust

Pärnumaa parim joogimeene 2018

1. Jaanihanso jääsiider
2. Mamm&Frukt mustsõstravein
- 3.-4. Häädemeeste vee komplekt
- 3.-4. OÜ Piesta Kuusikaru õunasiirup õrna mündiga

Pärnumaa parim toidumeene 2018 uudistooded:

1. Kristi Lehtla PärnuÕie teekomplekt
2. Tori siidritalu gaseeritud karastusjook
Vurts (tänapäevaks ka õuna-lavendli-mustika)
3. Janek Kõvask Tammetõru küpsis

Pärnumaa parim toidumeene 2018

1. MTÜ Roheliselt Värskem Elu
mustsõstramaius
2. Lõosilma talu vaarikamarmelaad apelsiniga
3. Aasa mesi

Eriauhind lennureisiks sobiv toidumeene -

Kapteni talu ahvenakrõpsud

Lennukompanii Nordica hakkas pakkuma õhus olijatele Lindi külas Kapteni talus valmistatud ahvenakrõpse

Eriauhind loo eest - Otto talu kartulivorst

... tehtud Tõitse külas Otto talus, retsepti autor Urmas Kivisalu kirjutas komisjonile loo, kuidas ta neid Olustvere Teenindus- ja Maamajanduskoolis valmistas. Õpetaja oli öelnud, et niisugustega ta küll kooli ei lõpeta. Seepeale mõtles mees koostise uuesti läbi, lõpetas kooli keelt alla viivaid kartulivorste pakkudes ja õpib nüüd Maaülikoolis toidutehnoloogiat.

2-päevane õppereis Peipsimaale ja sarnane õppereis Hiiumaale

Eelnevate Eesti toidupiirkondade kogemus
õpetab!

Peipsimaa maitsete aasta
eestvedaja Triinu
Akkermanni poolt
koostatud programm
viis meid erinevate väike-
tootjate juurde ning
õhtune aeg kulus
kooskokkamisele.

Õppereisid tootmistaludesse

- ▶ **Eesmärgiks** oli tutvustada Pärnumaa toidutootjaid ning edendada koostööd tootjate ja pakkujate vahel, et tulevikus oleks võimalik Pärnumaal toodetud toidukraami ka kohvikute, restoranide, turismiettevõtete menüüst leida.
- ▶ **Õppereisile olid oodatud** eelkõige restoranide, kohvikute, turismiettevõtete **kokad või esindajad**, samuti koolikokad.
- ▶ **Pärnumaa toidutootjad olid oodatud** õppereisidele järgnevatele õhtusöökidele, et esitleda oma tooteid ja arutada, kuidas omavahelist koostööd arendada.

Kohalik toit lasteaedadesse ja koolidesse

Kuidas kohalik toodang jõuaks lasteaedadesse ja koolidesse

Maren Rits - Sagadi mõisa peakokk

Kaidi Oksaar - Surju kool- lasteaed

Merit Mikk - Talu Toidab ja Ökosahver

Alustada tuleb lastest. Mõte peast ja siis pannile.

Pärnumaa Maitseed Toiduhallis ja töötoad Lastealal 8.-10.02.2019

Pärnumaa Lõikuspidu ja palju muid huvitavaid üritusi Pärnumaa Maitsete aasta raames

- ▶ <https://visitparnu.com/maitсед/>
- ▶ <https://www.facebook.com/parnumaamaitсед/>

Pärnumaa Maitseed projekt:

- ❖ Lääne-Eesti turismikonkursil Parim Turismitegu 2018 II koht
- ❖ Märka LEADERit 2.0 konkursil nominent „Piirkonna arengu“ kategoorias ning Eesti Põllumajandus- ja Kaubanduskoja eriauhind märkimisväärse panuse eest piirkonna arengusse, koostöö arendamiseks ja kohaliku toidu väärtustamiseks

Pärnumaa parimad praktikad

- ▶ Projekti käigus tekkinud väiketootjate ja toidupakkujate koostöövõrgustik on toimiv, tegus ja toetav
- ▶ Piirkonna ühine turundamine - messid, laadad, Kohalikud maitset Pärnumaalt Mulgimaale trükised, Pärnumaa Maitset sündmuste kalender trükised 2018, 2019, 2020, Pärnumaa Maitsete päev merekalade teemal ERMis jne
- ▶ Kaardistasime kokkade ja edasimüüjate jaoks kõik Pärnumaa kohaliku toidu pakkujad; eraldi suhtlusgrupp nende kiireks infovahetuseks.
- ▶ Koolitus väiketootjatele koostöös veterinaarametiga, et ettevõtjad oleksid teadlikumad kehtivatest seadustest ja nende täitmise vajalikkusest.

Pärnumaa Maitseed jätkuprojekt

- ▶ Sept 2019- sept 2022 rahastatud jätkuprojekt “Piirkonna ühisturundus”
- ▶ Ühiselt erinevatel toidu- ja joogimesistel osalemine Eestis, Lätis, Saksamaal
- ▶ Piirkondlike toidusündmuste korraldamine (Pärnumaa Maitsete Laat (22–23.02.2020), Maitsete Raja festival, Soomaa Virvatuled, Kaks kohviringi ümber Soomaa jpt)
- ▶ Kohaliku toidu töötoad, kohaliku tooraine väärindamine, õppereisid kokkadele toidutootjate juurde, Pärnumaa Maitseed Rimis ja Taluturul, toidukonkursid, tervislik lasteaia- ja koolitoit
- ▶ Võrgustikutegevustega jätkamine - vajalik maakonnaülene koordinaator

Pärnumaa Maitсед jätkuprojekt

Tegevus	RJK, PLPK ja LLK summa kokku	Kommentaariid
Tegevus 1 - Messidel ja üritustel ühine osalemine	31 400	Ühine osalemine toidumessidel Eestis, Lätis ja Saksamaal, sh külalisena kliendikohtumised GER messid.
Tegevus 2 - Piirkonna traditsiooniliste toidusündmuste algatamine ja arendamine	9 000	Pärnumaa Maitsete laat, Maitsete Raja festival, Soomaa Virvatuled, Kaks kohviringi ümber Soomaa, koostöö Pärnumaa OTTiga jne.
Tegevus 3 - Piirkondlik ühisturundus (sh e-turundus, veebiarendus muhema.com, visuaal) ja kampaaniad	10 500	FAM-id, pressireisid. Koostöö blogijatega. Üle-eestiliste sündmuste kaudu kohaturundus Erinevad trükised, suunatud kampaania sotsiaalmeedias.
Tegevus 4 - Kohalikud maitсед	15 200	Lühike tarneahel: kohalikud tooted kohalikku jaeketti või jaeketi kohalikku poodi müügile. Toidukonkurss. Reklaammaterjalid kohalike maitsete turundamiseks.
Tegevus 5 - Koolitused /õppereisid ja toidutöötoad	8 500	Õppereisid kokkadele toidutootjate juurde (restoranid, kohvikud, väiketootjad). Kohaliku toidu töötoad kokkadele ja toidutootjatele. Kohalik tooraine ja selle väärindamine.
KOKKU	74 600	

Pärnumaa Maitseed jätkuprojekt

- ▶ Üks võimalus piirkonna eripära rõhutada, turiste maakonda meelitada ja ettevõtlust elavdada on läbi kohaliku toidu.
- ▶ Maakonnas toimuvaid toidusündmusi on hulgaliselt, mis vajaksid ühist koordineerimist ja turundamist. Välja on töötatud Pärnumaa Maitsete kaubamärk, mis on heaks eelduseks piirkonna ühisturundamisel.
- ▶ Projektitegevustega panustatakse kehtiva Pärnumaa arengustrateegia kohaliku toidu väärtustamise eesmärgi kaheksast tegevussuunast seitsmesse:
- ▶ Tegevussuund 2.2.1. Kohaliku toidu parem esiletoomine ja turustamine
 - ▶ 2.2.1.1 Pärnumaa toidubrändi loomine
 - ▶ 2.2.1.2. Kohalikule toidule parema väljundi leidmine ja (otse)turundus, sh toiduvõrgustike loomise ja söögikohtades kohaliku toidu erimärgistuse ja atraktiivse pakendamise kaudu
 - ▶ 2.2.1.3. Turismiettevõtjate ja kohaliku toidu tootjate kokkuviimine: koolitused, ümarlauad, kohaliku turismi- ja toidumessi korraldamine
 - ▶ 2.2.1.4. Kohvikute ja restoranide nädala jätkamine, laiendamine linnast välja
 - ▶ 2.2.1.6. Kohalike toidutootjate koostöövõrgustiku arengu toetamine
 - ▶ 2.2.1.7. Olemasolevate toidufestivalide jätkusuutlikkuse ja uute lisandumise toetamine
 - ▶ 2.2.1.8. Kodukohvikute päevade kultuuri jätkumise toetamine ja arendamine

Täname ja eelistage Pärnumaa Maitseid!

